

**Biuro Pełnomocnika Rządu
ds. Osób Niepełnosprawnych**

SYSTEM ORZECZNICTWA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W POLSCE

PROPOZYCJE KIERUNKÓW ZMIAN - DYSKUSJA

PAŹDZIERNIK 2014

**Biuro Pełnomocnika Rządu
ds. Osób Niepełnosprawnych**

SYSTEM ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

- Orzekanie na wniosek
- Kolegialność
- Autonomiczność procesu orzekania
- Podmiotowy charakter procesu
- Kompleksowa ocena
- Dwuinstancyjność

**Biuro Pełnomocnika Rządu
ds. Osób Niepełnosprawnych**

SYSTEM ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

- Zastrzeżenia do realizacji modelu
- Ograniczone możliwości różnicowania
- Skąpy przekaz informacji
- Brak powiązania orzeczenia z formami wsparcia

**Biuro Pełnomocnika Rządu
ds. Osób Niepełnosprawnych**

SYSTEM ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI - PROPOZYCJE ZMIAN

- Korekta funkcjonujących rozwiązań
- Przebudowa oceny w orzeczeniu
- Reforma systemu orzeczniczego

**Biuro Pełnomocnika Rządu
ds. Osób Niepełnosprawnych**

SYSTEM ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI - KOREKTA FUNKCJONUJĄCYCH ROZWIĄZAŃ

- Wzmocnienie elementów nadzoru:
  - realizacja instrumentów z zakresu nadzoru nad zespołami powiatowymi wyłącznie przez zespoły wojewódzkie
  - zróżnicowanie przesłanek stwierdzenia nieważności i wznowienia postępowania
  - wzmocnienie funkcji nadzorczych i konsultacyjnych Pełnomocnika Rządu.

SYSTEM ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI - KOREKTA FUNKCJONUJĄCYCH ROZWIĄZAŃ

- Likwidacja tzw. - przekładek - art. 5 i 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. *o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.*
- Zróżnicowanie treści orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności w zakresie wskazań
  - przypisanie wskazań w ścisłej korelacji z wiekiem osoby orzekanej
- Wprowadzenie zasady: jedno orzeczenie – jeden stopień
- Wprowadzenie zasady ważności w danym czasie tylko jednego orzeczenia

SYSTEM ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI - KOREKTA FUNKCJONUJĄCYCH ROZWIĄZAŃ

- Wprowadzenie odrębnej procedury orzeczniczej i odwoławczej
- Ustalenie jednolitego sposobu formuły i usytuowania zespołów.
- Wzmocnienie możliwości diagnostycznych poprzez rozszerzenie stosowanych narzędzi, w tym bazy diagnostycznej WZON

**Biuro Pełnomocnika Rządu
ds. Osób Niepełnosprawnych**

SYSTEM ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI - KOREKTA FUNKCJONUJĄCYCH ROZWIĄZAŃ

- Wprowadzenie nowych narzędzi diagnostycznych
  - formularze oparte na klasyfikacji ICF
  - formularze oceny niesamodzielności/konieczności sprawowania bezpośredniej opieki
  - formularza oceny BARTHEL

SYSTEM ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI - PRZEBUDOWA OCENY W ORZECZENIU

- Wyodrębnienie osób o największych ograniczeniach funkcjonalnych
  - wprowadzenie korekt w definicjach stopni niepełnosprawności
  - wprowadzenie wyodrębnienia w ramach istniejącego podziału
- Wyodrębnienie grup osób orzekanych
  - osoby poniżej wieku aktywności zawodowej, osoby w wieku aktywności zawodowej, osoby poza wiekiem aktywności zawodowej

SYSTEM ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI - PRZEBUDOWA OCENY W ORZECZENIU

- Redefinicja wskazań
  - wprowadzenie obszarów funkcjonowania osoby orzekanej podlegających ocenie
  - wprowadzenie katalogu opisu zakresu możliwości aktywności i uczestnictwa
- Otwarcie systemu orzeczniczego na ocenę warunków uzyskania wsparcia
  - niezależny od oceny niepełnosprawności, fakultatywny charakter oceny
  - dodatkowa, pogłębiona ocena pod kątem konkretnego instrumentu wsparcia

**Biuro Pełnomocnika Rządu
ds. Osób Niepełnosprawnych**

SYSTEM ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI - REFORMA SYSTEMU ORZECZNICZEGO

- Rezygnacja z różnicowania osób niepełnosprawnych przez system stopni
- Orzeczenie obejmuje podstawową ocenę naruszenia struktur ciała, aktywności i uczestnictwa
- Dodatkowy opis funkcjonalny
- Odrębność statusu osoby niepełnosprawnej i oceny ograniczeń

**Biuro Pełnomocnika Rządu
ds. Osób Niepełnosprawnych**

SYSTEM ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI - REFORMA SYSTEMU ORZECZNICZEGO

- Przyznanie statusu osoby niepełnosprawnej
  - Pogłębiona ocena medyczna przy współudziale drugiego specjalisty
- Pogłębiona ocena ograniczeń funkcjonalnych
  - zespół specjalistów
  - ścisłe powiązanie z przewidywanymi obszarami wsparcia
  - korelacja z rolami społecznymi
  - dynamika oceny